

Tyberio, ne plures, quām quatuor cādidos commēdaret, sine repulsa & ambitu designandos. Inter quā tribuni plebei petiuere, vt proprio sumptu ederēt ludos, qui de nomine Augusti Fastis additi Augustales vocarētur. sed decreta pecunia ex æario, vtque per circum triumphali veste vterentur. curru vehi haud permisum. Mox celebratio annua ad prætorem translata, cui inter ciues, & peregrinos iurisdictio euenisset. Hic rerum vrbanarum status erat, cūm Pannonicas legiones seditio incessit, nullis nouis causis, nisi quod^a mutatus princeps licentiam turbarum, & ex ciuili bello^b spem præmiorum ostendebat. Castris æstiuis tres simul legiones habebantur, præsidente Iunio Blæso, qui fine Augusti, & initii Tyberij auditis, ob iustitium, aut gaudium^c intermisserat solita munia. Eo principio^d lasciuire miles, discordare, pessimi cuiusque sermonibus præbere aures, denique luxum & otium cupere, ^e disciplinam & laborem aspernari. Erat in castris Percennius quidam, ^f dux olim theatralium operarum, dein gregarius miles, ^g procax lingua, & miscere cœtus histriionali studio doctus. ^h Is imperitos animos, & quænam post Augustum militiae conditio ambigentes, impellere paulatim nocturnis colloquiis, aut flexo in vesperam die, & dilapsis melioribus, deterrimum quenque congregare. Postremò promptis iam & aliis seditionis ministris, velut concionabundus interrogabat, curⁱ paucis centurionibus,

O B S E R V A T I O N E S.

^a Principatu nondum planè confirmato, & corroborato, mutationem principis apud milites licentiam turbarum creare satis constat.

^b Qui ex ciuili bello victor redire studet, quod vi non potest, id arte det operam vt affequatur. atque inter ceteras artes, quæ ad eam rem sunt necessarie, hæc, scilicet, inter præcipias connumbratur, vt validos exercitus magna spe præmiorum ad suas partes pertrahat.

^c Similiterque imperator solita munia intermitit, lasciuire miles incipit; nullumque non mali genus in exercitu oritur.

^d His gradibus sensim ad seditionem peruenit; lasciuia, discordia, seditione cuique præbendo au- res, luxu, otio, que omnia sunt contraria disciplina, & labore.

^e Militia duabus potissimum rebus nititur; disciplina & labore.

^f Observetis, cuius negotijs datum est, vt exercitum conscribat, Militiam usque eo esse sacrosanctam, vt in eam assimi infames personas, id vero perquam indignum sit. siquidem vix fieri potest, vt quisque non eas artes in castra conferat, quas tenet, quod si quis artē ludicram, prius quam miles esset, professus est, ecce dubium est, quin aliquando ea abutatur ad corrumpendam disciplinam militarem? At his friviles esse infames docet Iuri consultus in tit. ff. de his qui not. infam.

^g Procacitas linguae obscurum hominem, malisque artibus imbutum arguit.

^h Hic est seditionis mos hominum, vt animos imperitos impellant nocturnis colloquiis, aut iam appetente nocte, ac dilapsis melioribus deterrimum quenque congregent.

ⁱ Seditionis homines, rerumque nouarum cupidi solent verbis extenuare numerum, ac vires eorum, qui ceteris imperant, qui si cum obedientium ingenti multitudine conferantur, per pauci, ac prouide ceteris impares reperiuntur. eadem propemodum fuisse orationem Manlij ad plebem Romanam testis est Liu. lib. 6. histor. ab yrbe cond.